

XI. MTBI
EGER 2017

Absztrakt kötet

XI. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia

XI. MAGYAR TERMÉSZETVÉDELMI BIOLÓGIAI KONFERENCIA

„Sikerek és tanulságok a természetvédelemben”

Helyszín:
Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Időpont:
2017. november 2 – 5.

Absztrakt kötet

Szerkesztette:
Mizsei Edvárd és Szepesváry Csaba

2017

Magyar Biológiai Társaság
MTA Ökológiai Kutatóközpont
<http://www.mtbk.hu/mtbk11/>

A 2014-es jégtörés hatásainak elemzése a Börzsöny erdeiben

Zoltán László, Standovár Tibor

Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi és Technológiai Kar, Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék

Az elmúlt évtizedek során Európa erdeit egyre nagyobb intenzitású természetes bolygatások érték. Számátalan korábbi kutatás már bizonyította, hogy a fajokban gazdag, korban és szerkezetben heterogén állományok természetes bolygatásokkal szembeni ellenállóképessége jobb, mint a döntően gazdasági szempontok alapján kialakított homogén erdőké.

Munkánk során az elmúlt 50 év legnagyobb intenzitású és kiterjedésű jégtörésének hatásait vizsgáltuk a Börzsönyben. A vizsgált területek egy részén a jégtörés előtt is történt adatgyűjtés (azonos módszertan alapján), amelyek újrafelvételezése lehetővé tette a jégtörés hatásainak felmérését.

A mintegy 900 pont elemzése alapján megállapítható, hogy a jégtörés okozta lombkoronavesztés a nitrofil lágyszárúak tömeges felszaporodását, illetve az alacsony (<50 cm) újulat borításának növekedését váltotta ki. Ezen túl úgy tűnik, hogy ezek tömegességét befolyásolhatja, hogy a jégtörés után történt-e összetermelés, s ha igen milyen technikával. Az erdészeti gépek által okozott talajbolygatás jobban károsítja az újulatot, és nagyobb nitrofil borítást eredményez, mint a tradicionális közelítési technikák (lovas, kézi). Ahol a jégtörés során dőlés volt, ott növekedett a mikroélőhelyek (legnagyobb mértékben a gyökértányérok és vágástéri hulladék) száma a koronatorított területekhez képest.

Az erdőgazdálkodásból több évtizede kivont Pogány-Rózsás Erdőrezervátum területén az erdők a gazdaságiakhoz képest valamivel kevésbé károsodtak: dőlés/korona-törés arányában, nitrofil lágyszárúak borításának és az újulat mennyiségének növekedésében.

A jégtörés háttérben állható okokat CART elemzésbe vont változók (kitettség, meredekség, magasság, fafajsám, elegyarányok stb.) fontosságával állapítottuk meg.

A vizsgálataink eredményeit összefoglalva azt lehet mondani, hogy összetételben és korban homogén, magas bükk elegyarányú, gazdasági művelés alatt álló területek a legérzékenyebbek a jégtörésekre.